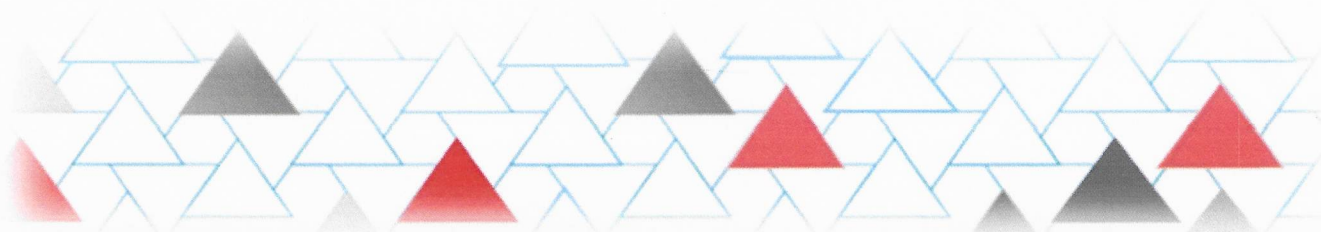


## IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

# OPĆINE KAKANJ

Broj: 01-02-07-11-2-2094-6/19

Sarajevo, juli 2020. godine



**SADRŽAJ**

<b>I</b>	<b>IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA .....</b>	<b>1</b>
1.	<b>IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA .....</b>	<b>1</b>
2.	<b>IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI .....</b>	<b>2</b>
<b>II</b>	<b>KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....</b>	<b>4</b>
<b>III</b>	<b>IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....</b>	<b>5</b>
1.	<b>UVOD .....</b>	<b>5</b>
2.	<b>PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....</b>	<b>5</b>
3.	<b>PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....</b>	<b>6</b>
4.	<b>SISTEM INTERNIH KONTROLA .....</b>	<b>6</b>
5.	<b>PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....</b>	<b>8</b>
6.	<b>FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI .....</b>	<b>9</b>
6.1	<b>GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....</b>	<b>10</b>
6.1.1	Prihodi i primici .....	10
6.1.1.1	Prihodi od poreza .....	10
6.1.1.2	Neporezni prihodi .....	10
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	12
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	13
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih .....	13
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi .....	16
6.1.2.4	Kapitalni transferi .....	18
6.1.2.5	Izdaci za kamate .....	20
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava .....	20
6.1.3	Finansijski rezultat.....	21
6.2	<b>BILANS STANJA.....</b>	<b>21</b>
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja .....	21
6.2.2	Stalna sredstva .....	22
6.2.2.1	Dugoročna razgraničenja.....	24
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	24
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	25
6.3	<b>IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....</b>	<b>25</b>
7.	<b>JAVNE NABAVKE .....</b>	<b>26</b>
8.	<b>SUDSKI SPOROVI.....</b>	<b>26</b>
9.	<b>NADZOR I KONTROLA UTROŠKA SREDSTAVA BUDŽETA OPĆINE, REALIZOVANIH PUTEM ZAVODA ZA PLANIRANJE I IZGRADNJU OPĆINE KAKANJ .....</b>	<b>27</b>
10.	<b>KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....</b>	<b>28</b>
<b>IV</b>	<b>PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI .....</b>	<b>29</b>
	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu .....	30
	Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine.....	33
	Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine .....	34

## I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

### 1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

#### *Mišljenje s rezervom*

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Kakanj (u daljem tekstu: Općina)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2019. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

#### *Osnova za mišljenje s rezervom*

*Kao što je navedeno u Izveštaju:*

- 1. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava u finansijskim izvještajima u iznosu od 8.612.659 KM (zgrade: 6.612.659 KM i stanovi: 2.000.000 KM) jer Općina ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu, niti su u njenom posjedu iskazane nekretnine. To nije u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

#### *Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje*

Rukovodstvo Općine je odgovorno za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

### ***Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja***

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

## **2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI**

### ***Mišljenje s rezervom***

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Kakanj za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

### ***Osnova za mišljenje s rezervom***

*Kao što je navedeno u Izvještaju:*

1. **Nije uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola namjenskog utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera planiranih u Budžetu Općine, realizovanih putem Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj u iznosu od 5.966.151 KM. To nije u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH i članom 14. Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu (tačke 6.1.2.3, 6.1.2.4 i 9. Izvještaja).**



2. U Registru budžetskih korisnika Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj utvrđen je kao budžetski korisnik. Međutim, u Budžetu Općine Kakanj za 2019. godinu Zavodu nije odobren budžet, kako je to predviđeno za budžetske korisnike u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, već se sredstva odobravaju na pozicijama tekućih i kapitalnih transfera. Također, Zavod nije uključen u uspostavljeni sistem trezorskog poslovanja, što nije u skladu s odredbama člana 15. Zakona o trezoru u FBiH (tačka 4. i 9. Izvještaja).
3. Na datum bilansa nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza, niti je izvršeno usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

### ***Odgovornost rukovodstva za usklađenost***

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

### ***Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti***

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric  
*Dragan Kolobaric*



GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić  
*Dževad Nekić*

## II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet Općine Kakanj za 2019. godinu;
- Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu;
- Zakon o principima lokalne samouprave;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona;

- Statut Općine Kakanj.

### III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

#### 1. UVOD

Općina Kakanj je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom, sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH<sup>1</sup>, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona<sup>2</sup>, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH<sup>3</sup> i Statutom Općine Kakanj. Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svog samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih organa.

Nadležnost i unutrašnja organizacija uređuje se Statutom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje budžeta; 3) upravljanje i raspolaganje imovinom; 4) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 5) donošenje programa i planova razvoja Općine; 6) urbano planiranje; 7) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 8) javni prevoz; 9) obrazovanje; 10) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru šest osnovnih organizacionih jedinica: 1. Služba za privredu, urbanizam i zaštitu okoline, 2. Služba za finansije, 3. Služba za imovinskoppravne, geodetske poslove i katastar nekretnina, 4. Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja, raseljena lica, izbjeglice i povratnike, 5. Služba za opću upravu, radne i zajedničke poslove, lokalnu samoupravu i mjesne zajednice, 6. Služba civilne zaštite. Obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe općinskog načelnika i Općinskog vijeća vrše se u okviru Stručne službe za poslove općinskog načelnika i Stručne službe za poslove Općinskog vijeća.

Organi Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik.

Općinsko vijeće je predstavnički organ građana općine i organ lokalne samouprave. Ima 30 vijećnika, čiji izbor se vrši na način i po postupku utvrđenom Izbornim zakonom BiH. Općinski načelnik (u daljnjem tekstu – načelnik) je nosilac izvršne vlasti Općine i bira se neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH, te obavlja funkcije utvrđene Statutom.

Funkciju načelnika obavlja Aldin Šljivo, od 15. 3. 2019. godine, koji je do tog datuma obavljao funkciju vršioca dužnosti načelnika.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika, koji čine općinske službe sa identifikacionim brojem Općine i pet budžetskih korisnika koji imaju svoj identifikacioni broj: Javna ustanova „Kulturno-sportski centar“ Kakanj, Javna ustanova za pedagoški odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj, Javna ustanova „Centar za socijalni rad“ Kakanj, Općinsko pravobranilaštvo i Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog Općinskog organa uprave sistematizovano je 171 radno mjesto, a na 31. 12. 2019. godine bilo je 134 zaposlenika.

Sjedište Općine je u Ulici Branilaca br. 1.

#### 2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Općine za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

<sup>1</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

<sup>2</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 7/96; „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/96, 8/04, 10/04

<sup>3</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od decembra 2019. do aprila 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

### **3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA**

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je reviziju Općine Kakanj za 2002. godinu, o čemu je sačinjen izvještaj i dato negativno mišljenje na finansijske izvještaje. U izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po njima.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 28 preporuka.

### **4. SISTEM INTERNIH KONTROLA**

#### ***Sistem internih kontrola***

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,<sup>4</sup> Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH<sup>5</sup> i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH<sup>6</sup> nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.<sup>7</sup>

Rukovodstvo Općine odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola. Rukovodstvo je odgovorno da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Općine, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

S tim u vezi, rukovodstvo Općine donijelo je značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uredilo svoje poslovanje i postupanje uposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

<sup>4</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

<sup>5</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

<sup>6</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

<sup>7</sup> COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.



Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog Općinskog organa uprave utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Unutrašnju organizaciju budžetskih korisnika (Javna ustanova „Kulturno-sportski centar“ Kakanj, Javna ustanova za pedagoški odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj, Javna ustanova „Centar za socijalni rad“ Kakanj) utvrđuje Upravni odbor, uz saglasnost načelnika. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Općinskog pravobranilaštva donosi općinski pravobranilac, dok Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj donosi načelnik, uz saglasnost Općinskog vijeća.

Izvršili smo analizu uspostavljenog sistema internih kontrola kao modela, koji se definiše kao proces koji provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Naša obaveza je bila da se uvjerimo šta je od kontrolnih mehanizama u upotrebi u Općini.

U skladu sa članom 66. Odluke o izvršenju budžeta Općine za 2019. godinu, budžetski korisnici obavezni su urediti sistem interne kontrole, kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti. Općina je donijela Pravilnik o internim kontrolama jedinstvenog Općinskog organa uprave i izvršena je procjena rizika u svim ključnim segmentima poslovanja. U svrhu smanjenja rizika poduzimane su potrebne radnje i uspostavljen je registar rizika u skladu sa Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u Federaciji BiH.

Ostali budžetski korisnici Općine nisu donijeli Pravilnik o internim kontrolama, niti su poduzimali aktivnosti po pitanju procjene rizika, a što su bili obavezni u skladu sa članom 66. Odluke o izvršenju budžeta Općine za 2019. godinu.

Nisu uspostavljeni odgovarajući mehanizmi eksterne komunikacije, koji obezbjeđuju da Općina ispunjava sve svoje definisane obaveze i ciljeve. Na to ukazujemo zbog nepostojanja akta kojim se regulišu međusobna prava i obaveze između Općine i Zavoda za planiranje i izgradnju, a odnose se na izvještavanje, primopredaju i način evidentiranja poslova koji su povjereni Zavodu (izgradnja, rekonstrukcija i sanacija). Također, nismo se uvjerali da je uspostavljena koordinacija Općine, koja vrši knjigovodstveno evidentiranje naplate prihoda po osnovu komunalnih naknada i taksi, i Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj, koji utvrđuje obavezu, visinu naknade i način plaćanja komunalnih naknada i taksi.

Naši nalazi ukazuju na to da sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri uspostavljen u svim segmentima poslovanja, i to u dijelu evidentiranja stalnih sredstava, iskazivanja kapitalnih transfera i provođenja godišnjeg popisa imovine.

Općina je imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu sa članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

**U Registru budžetskih korisnika Općine Kakanj za 2019. godinu Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj utvrđen je kao budžetski korisnik, ali za njega u Budžetu Općine za 2019. godinu nije odobren budžet, kako je to predviđeno za budžetske korisnike Zakonom o budžetima u FBiH. Sredstva za rad i obavljanje poslova iz nadležnosti ovog budžetskog korisnika planirana su u Budžetu Općine za 2019. godinu i doznačavaju se putem tekućih i kapitalnih transfera, a prihodi koje ostvari svojim radom čine budžetska sredstva Općine. To za posljedicu ima da Općina kao osnivač nema uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem sredstava utvrđenih Budžetom Općine za 2019. godinu, budući da Općina ne upravlja svim transakcijama, a što nije u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu.**

U skladu sa članom 27. Zakona o trezoru u FBiH<sup>8</sup>, Općina je uspostavila trezorski način poslovanja. Međutim, Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj nije uključen u sistem trezorskog poslovanja, iako je u Registru budžetskih korisnika Općine za 2019. godinu utvrđen kao budžetski korisnik. Imajući u vidu navedeno, utvrđeno je da računi ovog budžetskog korisnika nisu uključeni u sistem Jedininstvenog računa Trezora, što nije u skladu sa odredbama člana 15. Zakona o trezoru u FBiH.

<sup>8</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 26/16



Općina nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Kantonalnom ministarstvu finansija 13. 3. 2020. godine, u skladu sa članom 12. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

**Preporuke:**

- *uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH;*
- *sredstva za rad i sredstva za vršenje poslova koji su povjereni Zavodu za planiranje i izgradnju Općine Kakanj planirati u Budžetu, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *u sistem trezora uključiti Zavod za planiranje i izgradnju Općine Kakanj, u skladu sa odredbama člana 15. Zakona o trezoru u FBiH, i na taj način osigurati upravljanje svim transakcijama.*

**Interna revizija**

Prema članu 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH<sup>9</sup> i članu 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH<sup>10</sup>, Općina je bila obavezna uspostaviti Jedinicu za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđena je jedinica za internu reviziju, u okviru koje je sistematizovano pet radnih mjesta, ali do okončanja revizije ona nisu popunjena. To ukazuje na činjenicu da interna revizija nije uspostavljena u skladu s važećim zakonskim propisima.

**Preporuka:**

- *internu reviziju uspostaviti u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i ostalim važećim propisima.*

**Prevenција korupcije**

Općina je donijela Pravilnik o postupanju po podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja i sačinila Akcioni plan za borbu protiv korupcije Općine 2018–2019. godine. U martu 2019. načelnik je imenovao Tim za prevenciju korupcije, čiji je zadatak provođenje antikoruptivnih aktivnosti, ali do okončanja revizije nije bilo aktivnosti tog tima. Revizijom smo utvrdili da Općina nije poduzimala sve potrebne aktivnosti, u skladu s ciljevima, mjerama i smjernicama za prevenciju korupcije, s obzirom na to da nije sačinila ni Plan integriteta.

**Preporuka:**

- *sačiniti Plan integriteta u borbi protiv korupcije i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.*

**5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE**

Budžet Općine za 2019. godinu usvojilo je Općinsko vijeće 31. 12. 2018. godine u iznosu od 26.799.847 KM. Planirani su prihodi u iznosu od 26.729.847 KM i primici u iznosu od 70.000 KM. Na rashodovnoj strani planirani su rashodi u iznosu od 26.405.347 KM, kapitalni izdaci u iznosu od 284.500 KM, izdaci za saniranje deficita u iznosu od 10.000 KM i tekuća rezerva u iznosu od 100.000 KM.

Budžetom Općine planirano je finansiranje službi Općinskog organa uprave (22.314.395 KM), JU „Centar za socijalni rad“ (2.151.962 KM), JU „Kulturno-sportski centar“ (1.323.660 KM), Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Mladost“ (760.600 KM) i Općinskog pravobranilaštva (249.230 KM).

<sup>9</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

<sup>10</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

Sredstva za rad Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj planirana su na poziciji tekućih transfera u Stručnoj službi općinskog načelnika u iznosu od 648.200 KM. Budući da se radi o budžetskom korisniku, koji je u Registru budžetskih korisnika Općine za 2019. godinu utvrđen kao budžetski korisnik, ne možemo potvrditi da je planiranje Budžeta Općine za 2019. godinu, za sredstava koja se doznavačavaju Zavodu za planiranje i izgradnju Općine Kakanj, vršeno na odgovarajući način, kako je to utvrđeno za budžetske korisnike Zakonom o Budžetima u FBiH. Preporuka u vezi s ovim pitanjem data je u dijelu 4. Izvještaja.

U toku 2019. godine izvršene su tri izmjene i dopune Budžeta Općine. Izmjenama i dopunama od 30. 12. 2019. godine smanjen je na 26.755.747 KM.

U tabeli je pregled planiranog i ostvarenog Budžeta:

Naziv	Budžet za 2019. god.	Prve izmjene i dopune Budžeta	Druge izmjene i dopune Budžeta	Treće izmjene i dopune Budžeta	Ostvareno u 2019. godini	Indeks (6/5*100)
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi i primici	26.799.847	27.053.847	26.773.047	26.755.747	21.381.108	79,9
Rashodi i izdaci	26.799.847	27.053.847	26.773.047	26.755.747	21.120.504	78,9
Višak prihoda nad rashodima					260.604	

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nisu poštovani rokovi za dostavljanje budžetske instrukcije broj 2. budžetskim korisnicima, koja se odnosi na početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika. Instrukcija je dostavljena 26. 9. 2018. godine, iako je rok, prema članu 15. Zakona o budžetima u FBiH, bio 15. 7. 2018. godine. Slijedom navedenog, i budžetski korisnici su kasnili sa dostavljanjem budžetskih zahtjeva, koje su dostavili u oktobru i novembru, a Zakonom utvrđeni rok bio je 15. 8. 2018. godine.

**Ne možemo potvrditi da su u potpunosti poštovane odredbe člana 15. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade Budžeta.**

Budžetom za 2019. godinu Općina je planirala pokriće deficita iz ranijih godina u iznosu od 10.000 KM. Imajući u vidu da nije planirala dovoljna sredstva u budžetu za pokriće deficita iz ranijih godina u iznosu od 406.005 KM, konstatujemo da nisu poštovane odredbe člana 43. Zakona o budžetima u FBiH.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu sačinila je Služba za finansije, ali do okončanja revizije Općinsko vijeće nije ga razmatralo niti usvojilo.

**Preporuka:**

- ***kod izrade budžeta poštovati propisane rokove, te planirati sredstva za pokriće deficita iz ranijih godina, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.***

## 6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

**Konsolidovanim finansijskim izvještajem Općine za 2019. godinu nije obuhvaćen Zavod za planiranje i izgradnju Općine, iako je on uključen u Registar budžetskih korisnika Općine za 2019. godinu, što nije u skladu s odredbama člana 42. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

**Preporuka:**

- **Konsolidovani finansijski izvještaj sačinjavati u skladu sa članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

## 6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

### 6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2019. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 21.381.109 KM, što je u odnosu na planirane manje za 5.374.638 KM (20%). Strukturu ostvarenih prihoda čine: prihodi od poreza (7.876.791 KM), neporezni prihodi (9.424.369 KM) i primljeni transferi (4.079.948 KM).

#### 6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (4.871.130 KM), poreza na dohodak (2.195.227 KM) i poreza na imovinu (802.865 KM), koji se, prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznavačavaju na depozitni račun Općine.

#### 6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi najvećim dijelom odnose se na ostale budžetske naknade (5.077.736 KM), općinske komunalne naknade i takse (2.491.828 KM), naknade i takse po federalnim i drugim propisima (563.051 KM) i prihode od pružanja javnih usluga (410.528 KM).

**Ostale budžetske naknade** odnose se na naknade za prihode ostvarene radom termoelektre (4.084.525 KM), općinske naknade za zemljište i izgradnju (874.934 KM), ostale općinske naknade (61.060 KM) i naknade za zauzimanje javnih površina (57.218 KM).

Prihodi ostvareni radom termoelektre ostvaruju se po osnovu Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektre<sup>11</sup>. Javna preduzeća i druga pravna lica, koja ostvaruju prihode radom termoelektre, dužna su za prostore na području Općine na kojima su izgrađene termoelektre ili na kojima se nalaze instalacije za proizvodnju električne energije, plaćati novčani iznos naknade. Obračun naknada vrši nadležno regulatorno tijelo za električnu energiju Federacije BiH i dostavlja ga Općini. Visina naknade utvrđuje se na osnovu ukupno proizvedenih kilovat sati za protekli mjesec. Uplata se vrši direktno na depozitni račun Općine, a sredstva ostvarena po ovom osnovu su namjenska sredstva Općine i vode se na posebnom računu Budžeta Općine.

Općinske naknade za zemljište i izgradnju najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (351.679 KM), prihode za dodijeljeno zemljište (177.861 KM), prihode po osnovu korištenja građevinskog zemljišta (139.586 KM) i prihode po osnovu uređenja građevinskog zemljišta (135.786 KM). Prihodi po ovom osnovu ostvaruju se na osnovu Odluke Općinskog vijeća o građevinskom zemljištu, kojom je utvrđena visina, način plaćanja i način korištenja naknada.

- Prihodi po osnovu prirodnih pogodnosti – renta i prihodi od uređenja građevinskog zemljišta ostvaruju se na osnovu izdatih rješenja kojim se utvrđuje obaveza plaćanja naknade, a evidencija izdatih rješenja vodi se u Službi za privredu. Najprije se izdaje rješenje o uplati, a tek nakon što korisnik izvrši uplatu sredstava i dostavi dokaz da je uplaćena, nadležna služba izdaje rješenje o saglasnosti ili odobrenju izgradnje. Kao osnovica za izračunavanje naknada služi prosječna građevinska cijena iz prethodne godine po m<sup>2</sup> korisne stambene površine na području Općine, a cijena se utvrđuje svake godine odlukom Općinskog vijeća.

<sup>11</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 80/14

- Prihodi po osnovu dodijeljenog zemljišta ostvaruju se na osnovu Odluke Općinskog vijeća o građevinskom zemljištu i Odluke o načinu i uslovima raspolaganja nekretninama – prodaji neposrednom pogodbom građevinskog zemljišta. Naknada se utvrđuje rješenjem Općinskog vijeća o dodjeli zemljišta, koje priprema Služba za urbanizam, geodetske i imovinskopravne poslove, i notarski obrađenim ugovorom koji po ovlaštenju Općinskog vijeća zaključuje načelnik, po prethodno pribavljenom mišljenju općinskog pravobranioca. Rješenjem i ugovorom se utvrđuje da se pravo vlasništva i posjeda prenosi nakon izvršene uplate naknade. **Nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da nadležna služba za praćenje prihoda po osnovu dodijeljenog zemljišta vodi pomoćne evidencije izdatih rješenja i zaključenih ugovora i dostavlja ih Službi za finansije i budžet, kako bi se uporedili sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi.**

- Prihodi po osnovu korištenja građevinskog zemljišta utvrđuju se na osnovu Odluke Općinskog vijeća o građevinskom zemljištu, kojom je regulisano da se naknada za korištenje građevinskog zemljišta obračunava rješenjem Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj (u daljnjem tekstu Zavod za planiranje i izgradnju), a uplate po osnovu naknade vrše se direktno na depozitni račun Općine. Evidentiranje prihoda u Glavnoj knjizi vrši se po uplatama, bez uvida u izdata rješenja koja donosi Zavod za planiranje i izgradnju. Utvrđeno je da je ova naknada Presudom Ustavnog suda FBiH od 23. 10. 2018. godine ukinuta, a iskazani iznos prihoda odnosi se na zaostale uplate iz prethodnog perioda. **Utvrđili smo da Općina ne raspolaže evidencijama o izdatim rješenjima po osnovu korištenja građevinskog zemljišta, kako bi ih uporedila sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi i evidentirala potraživanja po ovom osnovu. Naime, budući da se radi o prihodu Općine, potraživanja po ovom osnovu trebala su biti evidentirana u Glavnoj knjizi.**

Prihodi po osnovu naknade za zauzimanje javnih površina ostvaruju se na osnovu Odluke Općinskog vijeća o komunalnom redu i Programa za zauzimanje javnih površina. Rješenje o odobravanju za zauzimanje javne površine donosi Služba za privredu, urbanizam i zaštitu okoline. Za svako doneseno rješenje Općina izdaje fakturu, na osnovu kojih Služba za finansije evidentira potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama. Evidencija o izdatim rješenjima po osnovu naknade za zauzimanje javnih površina vodi se u nadležnoj Službi.

**Općinske komunalne naknade i takse** predstavljaju značajne prihode Općine. Najznačajniji, u iznosu od 1.821.163 KM, odnose se na ostale komunalne naknade i takse, koje se ostvaruju na osnovu Odluke Općinskog vijeća o komunalnim djelatnostima zajedničke komunalne potrošnje. Ovom Odlukom je obavljanje komunalne djelatnosti poslova zajedničke komunalne potrošnje povjereno Zavodu za planiranje i izgradnju. Utvrđivanje obaveze, iznos komunalne naknade i način plaćanja za svakog pojedinog obveznika vrši se rješenjem koje donosi Zavod za planiranje i izgradnju. Uplate po osnovu komunalnih naknada i taksi vrše se direktno na depozitni račun Općine, a sredstva ostvarena po ovom osnovu su namjenska sredstva Općine. **Općina ne raspolaže evidencijama o rješenjima koja donosi Zavod za planiranje i izgradnju, niti vrši usklađivanje izvršenih uplata po osnovu komunalne naknade i takse sa izdatim rješenjima. Nismo se uvjerali da je uspostavljena koordinacija između Općine, koja vrši knjigovodstveno evidentiranje naplate prihoda po osnovu komunalnih naknada i taksi, i Zavoda za planiranje i izgradnju, koji utvrđuje obavezu i donosi rješenja, niti da je Općina poduzimala aktivnosti kako bi se utvrdilo ukupno potraživanje po osnovu izdatih, a nenaplaćenih rješenja.**

U okviru naknada i taksi po federalnim i drugim propisima najznačajniji su prihodi od cestovnih naknada u iznosu od 277.034 KM i prihodi po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih, drugih nesreća od 167.121 KM, te prihod po osnovu vršenja usluga premjera i katastra od 118.766 KM.

**Utvrđili smo da Općina ne vodi pomoćne evidencije izdatih rješenja i zaključenih ugovora po osnovu naplate prihoda za dodijeljeno zemljište, kako bi se uporedili sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi. Također, utvrđili smo da se potraživanja po osnovu naplate komunalnih naknada i taksi ne evidentiraju u Glavnoj knjizi, niti Općina ima uspostavljenu koordinaciju sa Zavodom za planiranje i izgradnju kako bi se utvrdilo ukupno potraživanje po osnovu izdatih, a nenaplaćenih rješenja. Dakle, nije osigurana adekvatna kontrola naplate ovih prihoda, te ne možemo potvrditi ni da su poduzete sve potrebne aktivnosti u vezi s naplatom potraživanja po osnovu tih prihoda.**

Odlukom o izvršavanju budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu utvrđen je način raspolaganja namjenskim sredstvima, a realizacija se vrši putem Programa koje usvaja Općinsko vijeće. Odlukom je utvrđeno da je za namjenska sredstva po osnovu naknade od koncesija, cestovne naknade, vodne naknade, naknade za građevinsko zemljište i komunalne naknade, te za dio sredstava Fonda za zaštitu okoliša – nadležan Zavod za planiranje i izgradnju. Namjenska sredstva ostvarena radom termoelektrane dijelom se realizuju direktnim raspoređivanjem Budžeta Općine, a preostali iznos na osnovu Programa utroška neraspoređenog dijela sredstava, koji na prijedlog načelnika donosi Općinsko vijeće. Za realizaciju sredstava po Programu utroška neraspoređenog dijela namjenskih sredstava od prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana za 2019. godinu i sredstava od prodaje poslovnih prostora i stanova zadužen je Zavod za planiranje i izgradnju.

Namjenska sredstva po osnovu posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, sredstva Fonda za zaštitu okoliša i sredstva od naknade za vatrogastvo realizuju se na osnovu programa koje na prijedlog načelnika i nadležnih općinskih službi usvaja Općinsko vijeće. Za realizaciju sredstava po ovim programima nadležna je Služba za privredu, urbanizam i zaštitu okoline i Služba civilne zaštite.

Konstatovali smo da je za realizaciju utroška namjenskih sredstava po programima najvećim dijelom zadužen Zavod za planiranje i izgradnju, u iznosu od najmanje 8.717.475 KM.

Neurošena namjenska sredstva sa posebnih namjenskih transakcijskih računa, otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora, prije izrade godišnjeg obračuna preknjižena su na vremenska razgraničenja u iznosu od 800.824 KM. Strukturu neutrošenih namjenskih sredstava čine sredstva od Fonda za zaštitu okoliša (553.090 KM), komunalne naknade (97.309 KM), namjenska sredstva Civilne zaštite (81.166 KM), sredstva od naknade za vatrogastvo (27.787 KM), sredstva od prodaje poslovnih prostora i stanova (13.917 KM), naknade za građevinsko zemljište (8.638 KM), neprebačeni prihodi budžetskih korisnika (7.493 KM), sredstva od cestovnih naknada (7.100 KM) i neutrošena sredstva iz prethodne godine (4.415 KM).

**Preporuke:**

- ***osigurati praćenje naplate prihoda po osnovu dodijeljenog zemljišta, putem uspostavljanja pomoćne evidencije izdatih rješenja i zaključenih ugovora;***
- ***osigurati usklađivanje izvršenih uplata po osnovu komunalne naknade i takse sa izdatim rješenjima i poduzeti sve potrebne aktivnosti u vezi s naplatom i evidentiranjem potraživanja u Glavnoj knjizi trezora.***

#### 6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 4.079.948 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 3.528.817 KM ili 54%. Strukturu čine primljeni tekući transferi od kantona (4.045.548 KM) i Federacije BiH (7.700 KM), te kapitalni transfer od države BiH (26.700 KM).

Najznačajniji primljeni transferi od kantona odnose se na doznačena namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša Zeničko-dobojskog kantona (1.765.554 KM), Ministarstva za rad i socijalnu politiku i Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (1.268.689 KM), nadležnih ministarstava za stipendiranje učenika (600.434 KM) i prihod od koncesija (257.866 KM).

Sredstva Fonda za zaštitu okoliša odnose se na prikupljena sredstva koja Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH, u skladu sa Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH, raspoređuje kantonima. Raspodjela sredstava vrši se na osnovu Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoliša, tako što se 70% sredstava uplaćenih u Fond sa područja općine usmjerava u budžete općine.

Najznačajniji iznos sredstava Ministarstva za rad i socijalnu politiku i Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (1.268.689 KM) odnosi se na sredstva za JU „Centar za socijalni rad“ za socijalna davanja (civilne žrtve rata, dječiji dodatak, nezaposlene porodilje, tuđa njega i pomoć, smještaj djece i drugo).

Prihod od koncesija u iznosu od 257.866 KM odnosi se na naknade po osnovu dodijeljene koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa krečnjaka preduzeću „Trgošped“ d.o.o. Kakanj i koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina za proizvodnju klinkera, cementa i drugih građevinskih materijala „Tvornici cementa“ d.d. Kakanj. Naknada koju koncesionar kontinuirano plaća utvrđena je Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona, kojom je propisano da u toku eksploatacije po jedinici mineralne sirovine 70% prihoda pripada općini i 30% Kantonu. Sredstva oprihodovana po ovom osnovu Općina je dužna utrošiti prema Odluci o izvršenju Budžeta Općine i o tome informisati Vladu Zeničko-dobojskog kantona na kraju godine.

S obzirom na to da je prihod od koncesija planiran u iznosu od 1.550.000 KM, konstatovano je značajno odstupanje u odnosu na realizaciju (84%). Razlog odstupanja odnosi se na planirani prihod po koncesijama od Društva „Rudnik mrkog uglja“ Kakanj, koji svojom osnovnom djelatnošću vrši eksploataciju prirodnih bogatstava na području Općine. Društvo ne plaća naknadu u skladu sa Zakonom o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona<sup>12</sup>. Nadležno kantonalno ministarstvo do kraja 2019. godine nije zaključilo ugovor o koncesiji sa Društvom „Rudnik Mrkog uglja“ Kakanj, što je detaljnije obrazloženo u tački 9. Izvještaja.

### 6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 21.120.504 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (5.181.988 KM), doprinosi poslodavca (505.538 KM), izdaci za materijal i usluge (2.236.665 KM), tekući transferi (9.238.361 KM), kapitalni transferi (2.384.911 KM), izdaci za kamate (1.368.227 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (204.814 KM).

#### 6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

**Plaće i naknade troškova zaposlenih** iskazane su u iznosu od 5.181.988 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 4.550.482 KM, a na naknade troškova zaposlenih 631.506 KM. Od navedenog iznosa, na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u Općinskom organu uprave odnosi se 3.708.772 KM.

Obračun plaća i naknada zaposlenih u Općinskom organu uprave vrši se prema Pravilniku o plaćama i naknadama u organu državne službe Općine Kakanj, koji je donio načelnik. Pravilnikom su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za izabrane dužnosnike i njihove savjetnike, državne službenike i namještenike i usklađeni su sa koeficijentima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH<sup>13</sup>. Osnovica plaće utvrđena je Sporazumom sa Sindikatom Općine Kakanj za 2019. godinu u visini od 330 KM. Obračun plaće vrši se množenjem utvrđene osnovice i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda. **Utvdili smo da prilikom obračuna i isplate plaće načelniku nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. Pored osnovne plaće, načelniku je vršena isplata dodatka na plaću u visini od 20% osnovne plaće po osnovu posebnih uvjeta rada, što mjesečno iznosi 640 KM. Budući da dodatak na plaću nije utvrđen Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH za nosioce izvršnih funkcija, ne možemo potvrditi isplatu dodatka na plaću načelniku.**

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 3.617 KM, a najniža od 625 KM. Prosječna neto plaća iznosila je 1.323 KM.

Ocjenjivanje zaposlenika Općine za 2019. godinu izvršeno je u propisanom roku, u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.

Naknade troškova zaposlenih odnose se na naknadu za topli obrok (423.198 KM), regres za godišnji odmor (98.868 KM), naknadu za prevoz (74.365 KM), pomoći u slučaju smrti i bolesti (20.319 KM) i otpremnine (14.756 KM).

<sup>12</sup> „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/03

<sup>13</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17



Isplata naknade za topli obrok vršena je u neto iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, u skladu sa važećim propisima.

Regres za godišnji odmor isplaćen je na osnovu zaključka načelnika u iznosu od 462 KM.

### **Preporuka:**

- **Pravilnik o plaćama i naknadama u organu državne službe Općine Kakanj uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, u dijelu dodatka na plaću načelniku po osnovu posebnih uvjeta rada.**

### 6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 2.236.665 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (1.335.388 KM), izdaci za energiju (329.679 KM), izdaci za tekuće održavanje (201.405 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (152.443 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (137.634 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (41.057 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (26.345 KM), putni troškovi (9.314 KM).

**Ugovorene i druge posebne usluge** čine usluge ispitivanja okoline (263.049 KM), ostale nespomenute usluge i dažbine (214.819 KM), izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (194.473 KM), izdaci za rad komisija (185.510 KM), izdaci za poslove sigurnosti i obavještajnih poslova (148.745 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (89.836 KM), usluge javnog informisanja (55.364 KM), usluge reprezentacije (45.437 KM), usluge medija (25.170 KM).

Usluge ispitivanja okoline odnose se na realizaciju sredstava Fonda za zaštitu okoliša kroz Program utroška namjenskih sredstava za zaštitu okoline Općine Kakanj za 2019. godinu. Za realizaciju i utrošak sredstava zadužena je Služba za privredu, urbanizam i zaštitu okoline, a nadzor nad realizacijom projekata vrši Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona.

Ostale nespomenute usluge i dažbine u iznosu od 139.102 KM odnose se na izdatke Općinskog organa uprave po osnovu izvođenja radova na uklanjanju divljih deponija na osnovu ugovora sa JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj (41.811 KM), izmjesta elektroenergetskih objekata na lokaciji za izgradnju zgrade za kolektivno stanovanje (19.180 KM), izradu elaborata, izradu izmjena i dopuna Regulacionog plana „Kakanj“, troškove vještačenja, usluge produkcije, snimanja i emitovanja emisija u svrhu promocije poljoprivredne proizvodnje itd.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima realizuju se na osnovu Odluke o naknadama općinskih vijećnika i radnih tijela vijeća od 30. 5. 2013. godine. Odlukom je utvrđena mjesečna naknada vijećnicima u neto iznosu od 400 KM (paušal), zamjeniku predsjedavajućeg Općinskog vijeća od 600 KM, naknada za prisustvo sjednicama Općinskog vijeća od 25 KM i naknade članovima stalnih radnih tijela u iznosu od 35 KM. U skladu sa odlukom, vijećnicima je za redovan rad i prisustvo na sjednicama ukupno isplaćeno 185.555 KM.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu od 185.510 KM. Najznačajnije isplate odnose se na biračke odbore (34.205 KM), naknade predsjednicima savjeta mjesnih zajednica (32.360 KM), Komisiju za tehnički pregled objekata (21.994 KM), naknade članovima Općinskog štaba civilne zaštite (12.860 KM), Komisiju za procjenu vrijednosti nekretnina (12.600 KM), Općinsku izbornu komisiju (11.400 KM) i Kolegij Općinskog vijeća (7.840 KM).

**Konstatovali smo da obračun naknada zaposlenicima angažovanim u Općinski štab civilne zaštite nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. Zakona o porezu na dohodak<sup>14</sup> i članovima 8, 11. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,<sup>15</sup> s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.**

<sup>14</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

<sup>15</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18



Napominjemo da je navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članova 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima<sup>16</sup> i odredbama članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.<sup>17</sup>

Izdaci za poslove sigurnosti i obavještajnih poslova odnose se na realizaciju zaključenih ugovora o izvođenju radova, angažmanu radnih mašina i mehanizacije usljed nastanka prirodne nesreće, poplava i klizišta uzrokovanih obilnim padavinama na području Općine. Općina je za izvođenje radova provela pregovarački postupak bez objave obavještenja i angažovala tri dobavljača za izvođenje radova u vrijednosti od 44.995 KM. Na poziciji su iskazani i izdaci za nabavku vatrogasne opreme i posebnih materijala za vatrogasnu jedinicu (32.216 KM), kao i nabavka i isporuka cijevi i drugog građevinskog materijala za poduzimanje palijativnih mjera na klizištima i sanaciju korita rijeka i potoka na području Općine (25.740 KM).

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti u iznosu od 26.031 KM odnose se na ugovore o djelu koje je načelnik zaključivao sa vanjskim saradnicima. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se ugovori o djelu zaključivali za obavljanje administrativno-tehničkih poslova u Službi za poslove općinskog načelnika i Službi za finansije, za obavljanje poslova portira, održavanje čistoće, izdavanje posjedovnih listova i skeniranje archive.

**Imajući u vidu da su navedeni poslovi predviđeni opisom radnih mjesta u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i da predstavljaju redovne poslove, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za njihovo obavljanje.**

Usluge reprezentacije u iznosu od 38.642 KM odnose se na korištenje sredstava reprezentacije u Stručnoj službi općinskog načelnika. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su sredstva reprezentacije korištena za ugostiteljske usluge i kupovinu poklona. Napominjemo da pravo i način korištenja reprezentacije nisu regulisani internim aktom.

U okviru **izdataka za tekuće održavanje** na izdatke Općinskog organa uprave odnosi se 163.003 KM. U ovom iznosu evidentirana je Presuda Općinskog suda u Zenici od 20. 2. 2019. godine, kojom se Općina obavezuje da u pravnoj stvari tužitelja „BETA Company“ d.o.o. Kakanj isplati 16.988 KM na ime izvršenih radova na sanaciji klizišta – lot 2 Brnjic – Trešnje. Pored presude, evidentirani su izdaci za izradu Elaborata o geološkim karakteristikama terena na klizištu (32.760 KM) i izdaci za izmještanje elektroinstalacija za zgradu kolektivnog stanovanja (19.180 KM). Svi ovi izdaci, u ukupnom iznosu od 68.928 KM, nisu evidentirani na pozicijama propisanim kontnim planom za budžetske korisnike.

#### **Preporuke:**

- **obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Općine vršiti na način da se obračuna i uplati porez i doprinosi u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima;**
- **ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, u skladu sa zakonskim i drugim propisima;**
- **donijeti interni akt kojim se reguliše pravo i način korištenja sredstava reprezentacije;**
- **dosljedno se pridržavati kontnog plana, propisanog Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

<sup>16</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

<sup>17</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

### 6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

**Tekući transferi i drugi tekući rashodi** iskazani su u iznosu od 9.238.361 KM i odnose se na transfere neprofitnim organizacijama (5.065.616 KM), transfere pojedincima (2.777.251 KM), subvencije privatnim preduzećima (1.063.402 KM), druge tekuće rashode (282.205 KM) i transfere drugim nivoima vlasti (49.887 KM).

**Tekući transferi neprofitnim organizacijama** odnose se na tekući transfer Zavodu za planiranje i izgradnju (3.586.102 KM), transfer za sport (728.984 KM), transfer udruženjima građana (276.790 KM) i transfer za parlamentarne političke stranke (50.000 KM).

Tekući transfer Zavodu za planiranje i izgradnju realizuje se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2019. godinu, a na osnovu programa utroška sredstava koji usvaja Općinsko vijeće.

Tekući transfer Zavodu za planiranje i izgradnju po programima prikazan je u tabeli:

Red. br.	Programi za čiju je realizaciju zadužen Zavod za planiranje i izgradnju	Planirana sredstva po programu (ukupan iznos)	Ukupno realizovana sredstva po programu
1	2	3	4
1.	Program utroška sredstava od komunalne naknade za 2019. godinu	2.378.200 KM	1.844.666 KM
2.	Plan redovnog održavanja javnih i neizravnih cesta na području Općine za 2019. godinu	945.575	837.823 KM
3.	Program utroška sredstava za zaštitu okoline Općine Kakanj za 2019.godinu	2.200.000	505.745 KM
4.	Program utroška sredstava od koncesionih naknada za 2019. godinu	1.567.000 KM	257.866 KM
5.	Program utroška sredstava od naknada za građevinsko zemljište za 2019. godinu	130.000 KM	130.000 KM
<b>6.</b>	<b>Ukupno po programima:</b>	<b>7.220.775 KM</b>	<b>3.576.102 KM</b>

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu utvrđeno je da je za realizaciju tekućih transfera utvrđenih programima utroška sredstva po osnovu naknade od koncesija, cestovne naknade, vodne naknade, naknade za građevinsko zemljište, komunalne naknade i dio sredstava Fonda za zaštitu okoliša nadležan Zavod za planiranje i izgradnju. Prijedlog programa o utrošku sredstava sačinjava Zavod za planiranje i izgradnju, a načelnik ga predlaže Općinskom vijeću na usvajanje. Realizacija i utrošak sredstava vrši se po programima koje usvaja Općinsko vijeće, a za njihovu realizaciju zadužen je Zavod za planiranje i izgradnju. Transferi se doznachavaju po potrebovanju i fakturama koje Zavod za planiranje i izgradnju dostavlja Službi za finansije, a po završetku budžetske godine izvještaji o realizaciji programa utroška sredstava Zavoda dostavljaju se Općinskom vijeću. Zaključcima Općinskog vijeća usvojeni su Izvještaji o realizaciji Programa utroška sredstava za 2019. godinu.

Najznačajniji iznos sredstava tekućih transfera realizovan je po Programu utroška sredstava od komunalne naknade za 2019. godinu u iznosu od 1.844.666 KM, a odnosi se na održavanje i modernizaciju javne rasvjete (764.308 KM), zimsko održavanje (210.000 KM), održavanje javnih saobraćajnih površina (62.208 KM), održavanje postojeće urbane opreme u gradu i nabavku nove (46.880 KM), obilježavanje naseljenih mjesta, ulica i trgova (42.082 KM), izgradnju parkinga i dječijeg igrališta (40.895 KM) i uređenje pristupnog puta sportskoj dvorani (31.820 KM) i sl. U okviru Programa planirana su i realizovana sredstva za finansiranje rada Zavoda za planiranje i izgradnju u ukupnom iznosu od 612.625 KM (plaće, naknade, materijalni troškovi).

Tekući transfer koji se realizuje u skladu sa Planom redovnog održavanja javnih i neizravnih cesta na području Općine za 2019. godinu iskazan je u iznosu od 837.823 KM i odnosi se na zimsko održavanje putnih pravaca i redovno i vanredno ljetno održavanje cesta.

Tekući transfer Zavodu za planiranje i izgradnju, koji se realizuje po Programu utroška sredstava za zaštitu okoline, iskazan je u iznosu od 505.745 KM. U skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2019. godinu utvrđeno je da je Zavod za planiranje i izgradnju nadležan za realizaciju dijela namjenskih sredstava po Programu, a načelnik donosi pojedinačne Zaključke o zaduženju Zavoda za planiranje i izgradnju da u ime Općine izvrši implementaciju namjenskih sredstava po Programu.

Prema pojedinačnim zaključcima načelnika, transfer Zavodu za planiranje i izgradnju doznačen je za čišćenje, pranje, uklanjanje nečistoća sa gradskih i prigradskih javnih površina i saobraćajnica, održavanje mreže odvodnje atmosferskih voda, održavanje javnih zelenih površina i održavanje i poboljšanje higijene kroz popravak i uređenje kontejnera. Realizaciju i utrošak sredstava po ovom programu prati Služba za privredu, urbanizam i zaštitu okoline, a nadzor nad realizacijom projekata vrši Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona.

Tekući transfer koji se realizuje po Programu utroška sredstava od koncesionih naknada za 2019. godinu iskazan je u iznosu od 257.866 KM i odnosi se sanaciju klizišta i odrona, nabavku građevinskog materijala, laboratorijsko ispitivanje materijala koji se ugrađuju prilikom izvođenja svih vrsta radova.

Tekući transfer po Programu utroška sredstava od naknada za građevinsko zemljište iskazan je u iznosu od 130.000 KM i odnosi se na obaveze prema izvođaču radova na rekonstrukciji glavne gradske saobraćajnice.

**Iako je Zavod za planiranje i izgradnju na kraju budžetske godine dostavio izvještaje o realizaciji programa utroška sredstava Općinskom vijeću, nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je izvještavao načelnika o namjenskom utrošku sredstava. Zato ne možemo potvrditi da je za sredstva tekućih transfera, realizovana putem Zavoda za planiranje i izgradnju u iznosu od 3.576.102 KM, uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola namjenskog utroška u skladu sa i članovima 14. i 63. Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu.**

Transferi za sport realizuju se na osnovu Javnog poziva za dostavljanje prijave za dodjelu sredstava za sport iz Budžeta Općine za 2019. godinu. Općinsko vijeće je 8. 4. 2019. godine usvojilo Program raspodjele sredstava za sport za 2019. godinu u iznosu od 700.000 KM. Sa korisnicima sredstava zaključeni su ugovori o finansijskoj podršci za realizaciju aktivnosti klubova prema programu rada klubova. Ugovorom je definisano da je korisnik sredstava obavezan dostavljati izvještaj o namjenskom utrošku sredstava najkasnije u roku od 30 dana od dana uplate sredstava, te da će se – u slučaju da ne dostavi finansijski izvještaj i potrebnu dokumentaciju u navedenom roku, kao i u slučaju da dostavljeni izvještaj i dokumentacija ne dokazuju namjenski utrošak budžetskih sredstava – dalja isplata sredstava obustaviti.

**Utvdili smo da je Općina redovno doznačavala sredstva u mjesečnim tranšama, iako korisnici sredstava nisu u svim slučajevima u ugovorenom roku dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava.**

Transferi udruženjima građana odnose se na transfer udruženjima boračkih populacija (152.700 KM), finansiranje javne kuhinje „Merhamet“ (45.000 KM), ostala udruženja (29.500 KM) i transfer udruženjima oboljelih i invalidnih lica (19.200 KM).

Raspodjela sredstava udruženjima boračkih populacija realizuje se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine, a po Programu Općinskog vijeća o rasporedu sredstava boračkim udruženjima (donesena su dva programa). Programom je utvrđen iznos odobrenih sredstava, korisnik, odnosno naziv udruženja kojem se sredstva odobravaju i visina sredstava, odobrena pojedinačno po svakom udruženju. **Nije prezentirano na koji način je vršen izbor korisnika sredstava koji su utvrđeni Programom o rasporedu sredstava boračkim udruženjima, niti su prezentirani kriteriji na osnovu kojih je utvrđen iznos odobrenih sredstava.**

Tekući transferi pojedincima odnose se na ostale transfere pojedincima (2.664.526 KM), novčane pomoći nezaposlenima (93.725 KM) i transfer za posebne namjene (19.000 KM).

Ostali transferi pojedincima najvećim dijelom odnose se na transfer JU „Centar za socijalni rad“ (1.563.599 KM), transfer za isplate stipendija (193.225 KM) te izdatke za raseljena lica (34.850 KM).

Transfer JU „Centar za socijalni rad“ realizuje se po osnovu ostvarenih prava propisanih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom<sup>18</sup>.

<sup>18</sup> „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07 i 13/11



Stipendiranje studenata i učenika vrši se u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine za 2019. godinu i Odlukom Općinskog vijeća o stipendiranju učenika sa područja Općine. Dodjela sredstava tekućih transfera provodi se putem javnog poziva, a odabir korisnika obavlja Komisija za dodjelu stipendija koju imenuje načelnik.

Transfer za raseljena lica vrši se u skladu sa Zakonom o raseljenim licima i povratnicima Zeničko-dobojskog kantona<sup>19</sup>, te Pravilnikom o uvjetima za ostvarivanje prava na pomoć u nužnoj opravci vlastitih stambenih jedinica, prehranu, pomoć u snošenju dijela troškova sahrane i podmirenje drugih nužnih životnih potreba raseljenih lica i povratnika<sup>20</sup>.

Novčane pomoći nezaposlenima realizuju se na osnovu Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica<sup>21</sup>. Sredstva se dodjeljuju pripadnicima boračkih populacija na osnovu podnesenih zahtjeva i donesenih rješenja načelnika.

**Poticaji privatnim preduzećima** odnose se na poticaje za razvoj poduzetništva i obrta i poticaj za zapošljavanje (527.637 KM), poticaj poljoprivrednoj proizvodnji (353.503 KM) i poticaj industrijskoj proizvodnji (182.262 KM).

Ovi transferi realizuju se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine, a po Programu utroška sredstva za poticaj razvoja poduzetništva i obrta i Programu utroška za poticaje u poljoprivredi, koje je na prijedlog načelnika usvojilo Općinsko vijeće. Dodjela sredstava tekućih transfera po programima provodi se putem javnog poziva. Kriteriji o uslovima i načinu ostvarivanja prava na poticaje utvrđeni su programima, a rješenjima načelnika imenovane su komisije za dodjelu poticajnih sredstava. Nakon izvršenog pregleda i bodovanja pristiglih aplikacija, komisije za odabir korisnika poticajnih sredstava Prijedlog liste kandidata za odabir korisnika dostavljaju načelniku, koji ga ovjerava, te se na osnovu njega vrši raspodjela sredstava, bez posebno donesenih odluka načelnika. Raspodjela sredstava po programima vršila se na osnovu Prijedloga liste kandidata koju je sačinila komisija za ocjenu podnesenih zahtjeva, u skladu sa zaključenim ugovorima.

### Preporuke:

- ***prilikom doznačavanja sredstava korisnicima transfera za sport poštovati odredbe utvrđene ugovorom, a sredstva dodjeljivati samo onim korisnicima koji vrše pravdanje u ugovorenom roku;***
- ***utvrditi kriterije koji će se primjenjivati prilikom raspodjele sredstava tekućeg transfera udruženjima boračkih populacija, u cilju transparentne raspodjele sredstava.***

### 6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 2.384.911 KM, što je za 1.805.289 KM (57%) manje u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Navedeni iznos odnosi se na transfere javnim preduzećima (2.252.911 KM) i transfere neprofitnim organizacijama (132.000 KM).

U okviru transfera javnim preduzećima iskazan je transfer Zavodu za planiranje i izgradnju u iznosu od 2.196.210 KM, koji je namijenjen za ulaganja Općine u javna dobra. Kapitalni transfer Zavodu za planiranje i izgradnju realizuje se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2019. godinu, a na osnovu programa utroška sredstava koji usvaja Općinsko vijeće.

---

<sup>19</sup> „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 6/06, 10/08 i 10/11

<sup>20</sup> „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 2/14

<sup>21</sup> „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“ br.1/14

Kapitalni transfer Zavodu za planiranje i izgradnju, koji se realizuje po programima, prikazan je u tabeli:

Red. br.	Programi za čiju je realizaciju zadužen Zavod za planiranje i izgradnju	Planirana sredstva po programu (ukupan iznos)	Ukupno realizovana sredstva po programu
1	2	3	4
1.	Program utroška neraspoređenog dijela namjenskih sredstava od prihoda preduzeća, ostvarenih radom termoelektrana za 2019. godinu i sredstva od prodaje poslovnih prostora	1.890.000 KM	1.271.643 KM
2.	Program utroška sredstava za zaštitu okoline Općine Kakanj	2.200.000 KM	834.917 KM
3.	Program utroška sredstava po osnovu vodne naknade	543.500 KM	62.434 KM
4.	Program utroška sredstava za izgradnju kuća za romsku populaciju	50.000 KM	27.216 KM
5.	<b>UKUPNO:</b>		<b>2.196.210 KM</b>

U skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2019. godinu, za realizaciju sredstava po osnovu kapitalnih transfera nadležan je Zavod za planiranje i izgradnju za projekte iz oblasti izgradnje, rekonstrukcije i sanacije. Realizacija i utrošak sredstava vrši se po programima koje usvaja Općinsko vijeće, a za njihovu realizaciju zadužen je Zavod za planiranje i izgradnju. Prijedlog programa o utrošku sredstava sačinjava Zavod za planiranje i izgradnju, a načelnik ga predlaže Općinskom vijeću na usvajanje. Sredstva se doznavačavaju po trebovanju i fakturama koje Zavod za planiranje i izgradnju dostavlja Službi za finansije. Izvještaj o realizaciji kapitalnih transfera Zavod za planiranje i izgradnju dužan je jednom godišnje dostaviti Općinskom vijeću. Izvještaji o realizaciji po programima utroška sredstava dostavljeni su Općinskom vijeću, kako je to utvrđeno programima.

**Iako je Zavod za planiranje i izgradnju na kraju budžetske godine dostavio izvještaje o realizaciji programa utroška sredstava Općinskom vijeću, nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je izvještavao načelnika o namjenskom utrošku sredstava. Zbog toga ne možemo potvrditi da je za sredstva kapitalnih transfera, realizovanih putem Zavoda za planiranje i izgradnju u iznosu od 2.196.210 KM, uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola namjenskog utroška u skladu sa članovima 14. i 63. Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu.**

Revizijom smo utvrdili da su na poziciji kapitalnih transfera iskazani radovi koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju cesta i putova, proširenje javne rasvjete i izgradnju sportske dvorane. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike, kao i Računovodstvenim politikama Općine, kapitalni transferi su definisani kao nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine.

**Na poziciji kapitalnih transfera javnim preduzećima iskazan je i iznos od 1.119.818 KM za koji nije bilo osnova da se iskazuje na ovoj poziciji, s obzirom na to da se radi o nabavkama i ulaganjima Općine, a ne o nepovratnim davanjima pojedincima u svrhu nabavke kapitalne imovine (kapitalnim transferima). Stoga prilikom planiranja, donošenja Budžeta Općine i iskazivanja nije postupljeno u skladu s članom 9. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i propisanim Kontnim planom.**

Budući da je Općina izvršila značajna ulaganja u javna dobra, trebalo ih je knjigovodstveno evidentirati kao povećanje stalnih sredstava, a ne kao trošak tekuće godine na kapitalnim transferima. Napominjemo da je Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH u nadležnost jedinica lokalne samouprave dato, između ostalog, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i vodosnabdijevanje, lokalni putevi i ulična rasvjeta.

**Preporuka:**

- **kapitalna ulaganja u objekte lokalne infrastrukture, koja su Općini povjerena u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave planirati, knjigovodstveno evidentirati i iskazivati na poziciji stalnih sredstava.**

#### 6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 1.368.228 KM, koliko je planirano Budžetom Općine za 2019. godinu. Navedeno se odnosi na izvršeno plaćanje anuiteta po obavezi za otplatu kredita za projekat „Rehabilitacija vodosnabdijevanja grada Kaknja“, koji je Odlukom Općinskog vijeća od 31. 12. 2018. godine preuzet od JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj. Iznos koji je iskazan na poziciji „izdaci za kamate“ odnosi se na glavnicu od 1.084.906 KM i kamatu od 283.322 KM, za koji je obaveza po dugoročnom kreditu umanjena i preknjižena na kratkoročne obaveze za kredite.

Konstatovali smo da je Općina obavezu za otplatu glavnice po dugoročnom kreditu u iznosu od 1.084.906 KM evidentirala na poziciji „izdaci za kamate“ (konto 616000), što nije u skladu sa tačkom 59. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, odnosno ova obaveza nije evidentirana na pripadajućim pozicijama izdataka za otplatu dugova (konto 823000). To za posljedicu ima da su rashodi precijenjeni, a izdaci za otplatu dugova potcijenjeni. Također, obaveza za otplatu glavnice po dugoročnom kreditu u Budžetu Općine za 2019. godinu nije planirana na pripadajućim pozicijama, što nije u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH.

**Preporuke:**

- *otplate anuiteta po dugoročnom kreditu iskazati na pripadajućim pozicijama izdataka za otplatu dugova, u skladu sa tačkom 59. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor;*
- *obaveze za otplatu glavnice po dugoročnom kreditu u Budžetu Općine planirati na pripadajućim pozicijama, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

#### 6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 204.814 KM i u odnosu na plan manji su za 80.686 KM. Izdaci se odnose na nabavku opreme (164.814 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (40.000 KM).

Nabavka stalnih sredstava, opreme i softvera za potrebe Općine odnosi se na nabavku kompjuterske opreme (51.791 KM), službenog vozila (33.499 KM), namještaja (10.417 KM), opreme za prenos podataka i glasa (8.920 KM) i ostale opreme (8.574 KM).

U okviru izdataka za nabavku opreme evidentirana je nabavka opreme za JU „Kulturno-sportski centar“ Kakanj (48.775 KM) i nabavka opreme za JU „Centar za socijalni rad“ Kakanj (2.015 KM). Rekonstrukcija poligona i nabavka drugih stalnih sredstava u iznosu od 48.822 KM odnosi se na JU „Mladost“ Kakanj.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Općina nije evidentirala izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Ulaganja koja su realizovana putem kapitalnih transfera (tačka 5.1.2.4 Izvještaja) odnose se na ulaganja u infrastrukturu za koja je Zakonom o principima lokalne samouprave regulisano da je upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture u nadležnosti općine. Navedeno ukazuje na to da evidentiranje investicija, odnosno kapitalnih ulaganja, nije vršeno na poziciji stalnih sredstava, u skladu sa zakonskim propisima.

**Preporuka:**

- *izdatke za nabavku stalnih sredstva Budžetom Općine planirati i evidentirati na kapitalnim izdacima, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za Federalne budžetske korisnike.*

### 6.1.3 Finansijski rezultat

Prema objavljenom Godišnjem izvještaju o izvršavanju Budžeta Općine za 2019. godinu, iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
<b>I</b>	<b>PRIHODI</b>	<b>26.685.747</b>	<b>21.381.108</b>	<b>22.374.288</b>	<b>80</b>
I.1.	Prihodi od poreza	8.027.078	7.876.791	6.483.658	98
I.2.	Neporezni prihodi	11.049.904	9.424.369	9.531.431	85
I.3.	Primljeni transferi	7.608.765	4.079.948	6.359.199	54
<b>II</b>	<b>RASHODI</b>	<b>26.460.247</b>	<b>20.915.690</b>	<b>21.854.644</b>	<b>79</b>
II.1.	Tekući rashodi				
II.2.	Tekući grantovi	11.410.839	9.238.361	10.438.746	81
II.3.	Kapitalni grantovi	4.190.200	2.384.911	3.643.290	57
II.4.	Izdaci za kamate	1.368.227	1.368.227	200.000	100
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	100.000			
<b>III</b>	<b>TEKUĆI SUFICIT I – II</b>	<b>225.500</b>	<b>465.418</b>	<b>519.644</b>	<b>206</b>
<b>IV</b>	<b>NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)</b>	<b>215.500</b>	<b>204.814</b>	<b>211.206</b>	<b>95</b>
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	70.000	0	0	-
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	285.500	204.814	211.206	72
<b>V</b>	<b>UKUPAN SUFICIT (III – IV)</b>	<b>10.000</b>	<b>260.604</b>	<b>308.438</b>	
<b>VI</b>	<b>NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)</b>	-	-	-	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	-	-	-	-
<b>VII</b>	<b>NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)</b>				
VII.1.	Primici od zaduživanja	-	-	-	-
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	-	-	-	-
<b>VIII</b>	<b>UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)</b>	<b>10.000</b>	<b>260.604</b>	<b>308.438</b>	<b>95</b>

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 465.418 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 21.381.108 KM, a rashodi u iznosu od 20.915.690 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2019. godinu u iznosu od 260.604 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 21.381.109 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 21.120.505 KM.

U konsolidovanom Bilansu stanja na 31. 12. 2019. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 141.315 KM.

## 6.2 BILANS STANJA

### 6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Stanje gotovine na 31. 12. 2019. godine iskazano je u iznosu od 1.402.058 KM, a čine ga sredstva na transakcijskim računima u iznosu od 1.400.699 KM i gotovina u blagajni u iznosu od 1.111 KM. Iskazana stanja na računima usaglašena su sa stanjima na bankovnim izvodima.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 319.763 KM, a odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja (231.300 KM), potraživanja od pravnih lica (81.204 KM), potraživanja od fizičkih lica (7.080 KM) i ostala potraživanja (50 KM).

Potraživanja od pravnih i fizičkih lica odnose se na unaprijed plaćenu robu i usluge – avans (33.038 KM), potraživanja po osnovu ispostavljenih faktura JU „Kulturno-sportski centar“ Kakanj i po osnovu općinskih naknada u iznosu od 55.245 KM.



Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja iskazan je iznos od 30.000 KM i iznos od 29.270 KM, koji se odnose na potraživanja iz 2007. godine za koja nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo na šta se ta potraživanja odnose.

Iskazana sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 59.270 KM nisu zasnovana na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti, u skladu sa članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, budući da Općina ne raspolaže adekvatnom dokumentacijom za njihovo evidentiranje. Naime, Općina nije poduzela sve potrebne aktivnosti i radnje koje se odnose na nenaplaćena potraživanja, a koje su propisane odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH.

### **Preporuka:**

- *osigurati da iskazana sumnjiva i sporna potraživanja budu zasnovana na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, u skladu sa članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, uključujući i poduzimanje aktivnosti koje su propisane odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH.*

### **6.2.2 Stalna sredstva**

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2019. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 36.290.710 KM (nabavne vrijednosti od 41.922.856 KM, ispravke vrijednosti od 5.632.146 KM) i dugoročna razgraničenja u iznosu od 4.236.120 KM.

Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (28.224.759 KM), zemljište i šume (10.973.737 KM), oprema (2.659.283 KM), stalna sredstva u obliku prava (45.326 KM) i sredstva u pripremi (19.752 KM).

Na poziciji stalnih sredstava u 2019. godini evidentirana je poslovna zgrada Općine u vrijednosti od 8.170.285 KM, nad kojom Općina prema katastarskoknjižnom izvatku ima pravo raspolaganja. Radi se o novoizgrađenoj administrativnoj zgradi Općine u periodu od 2014. do 2016. godine. **Nalogom za knjiženje od 31. 12. 2019. godine u poslovnim knjigama Općine, na poziciji stalnih sredstava – zgrade, knjigovodstveno je evidentiran administrativno-poslovni objekt Općine. Evidentiranje je izvršeno na osnovu Zaključka načelnika o prijenosu i preknjiženju novoizgrađene administrativne zgrade u poslovne knjige Općine. U Zaključku je navedeno da će se na osnovu dostavljenih analitičkih kartica Zavoda za planiranje i izgradnju izvršiti prijenos i preknjiženje novoizgrađene administrativne zgrade u poslovne knjige Općine.** Prema dostavljenim analitičkim karticama Zavoda za planiranje i izgradnju, ukupna vrijednost okončanog kapitalnog projekta iznosi 8.598.791 KM, ispravke vrijednosti 428.506 KM, a sadašnja vrijednost iznosi 8.170.285 KM. **Imajući u vidu da je knjigovodstveno evidentiranje novoizgrađene administrativne zgrade Općine u poslovnim knjigama Općine izvršeno na osnovu analitičkih kartica, kao i da u toku obavljanja revizije Općina nije prezentirala Zapisnik o komisijskom prijemu objekta, ne može se potvrditi da je knjigovodstveno evidentiranje zgrade izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije.** Naime, Općinsko vijeće je 31. 1. 2014. godine donijelo Odluku o nabavci službene zgrade za rad i smještaj Općine. Sredstva za izgradnju zgrade planirana su Budžetom Općine. Za izgradnju službene zgrade Općine bio je zadužen Zavod za planiranje i izgradnju. Doznačavanje finansijskih sredstava Zavodu vršeno je na osnovu pojedinačnih ispostavljenih zahtjeva, sa računima i drugom popratnom dokumentacijom. Prezentiran je Zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu izvedenih radova od 18. 12. 2015. godine, kao i konačan Izvještaj glavnog nadzornog inženjera o realizaciji projekta izgradnje administrativno-poslovnog objekta Općine, od 4. 4. 2017. godine. U Izvještaju su navedeni ugovori koji su zaključeni, te finansijski podaci i analitički prikaz utrošenih sredstava. U Izvještaju o finansijskoj vrijednosti zgrade dat je pregled uloženi sredstava u zgradu i iskazana ukupna vrijednost uloženi sredstava. **Nije prezentiran relevantan dokument kojim se potvrđuje da je izvršena kolaudacija, s obzirom na to da Zapisnik ne sadrži nalaz o kvalitetu obavljenih radova, utvrđene izmjene i dopune u toku gradnje, konačni finansijski obračun, kao ni način prijema radova nakon konačnog obračuna.**



Također, na poziciji stalnih sredstava u 2019. godini evidentiran je iznos od 1.627.824 KM, koji se odnosi na zgradu fizičke kulture i rekreacije – sportsku dvoranu. **Nalogom za knjiženje od 27. 12. 2019. godine u poslovnim knjigama Općine na poziciji stalnih sredstava evidentirana je ova zgrada. Evidentiranje je izvršeno na osnovu Zaključka načelnika o prijenosu i preknjiženju sportske dvorane u poslovne knjige Općine. Zaključkom je utvrđeno da će se na osnovu dostavljenih analitičkih kartica Zavoda za planiranje i izgradnju izvršiti prijenos i preknjiženje zgrade za fizičku kulturu i rekreaciju – sportsku dvoranu u poslovne knjige Općine.** Za izgradnju sportske dvorane Općine bio je zadužen Zavod za planiranje i izgradnju. Općinsko vijeće je 29. 11. 2018. godine donijelo Odluku o prijenosu prava upravljanja, korištenja i održavanja izgrađene sportske dvorane na JU „Kulturno-sportski centar“. Odlukom se zadužuje načelnik da imenuje komisiju koja će utvrditi ukupnu vrijednost sportske dvorane, te sa JU „Kulturno-sportski centar“ Kakanj sačiniti zapisnik o predaji u posjed objekta. Rješenjem načelnika od 4. 12. 2018. godine imenovana je komisija za utvrđivanje ukupne vrijednosti novoizgrađenog objekta sportske dvorane. Komisija je sačinila pregled ispostavljenih situacija i računa za izvršene radove na izgradnji objekta, ukupne vrijednosti od 1.627.842 KM, ali nije prezentirano da je sačinila Zapisnik o primopredaji objekta. **Imajući u vidu da je knjigovodstveno evidentiranje sportske dvorane u poslovnim knjigama Općine izvršeno na osnovu analitičkih kartica, kao i da u toku obavljanja revizije Općina nije prezentirala Zapisnik o komisijskom prijemu objekta, ne možemo potvrditi da je knjigovodstveno evidentiranje sportske dvorane izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije. Nije prezentiran relevantan dokument kojim se potvrđuje da je izvršena kolaudacija, odnosno zvanično preuzimanje građevinskog objekta nakon okončanja, pregleda i spravljanja izvršenih radova sa ugovorenim.**

**Napominjemo da Općina nema procedure kojima bi se regulisala prava i obaveze sa Zavodom za planiranje i izgradnju, uključujući način izvještavanja, primopredaja i način evidentiranja ulaganja u stalna sredstva Općine, a za čiju je realizaciju zadužen Zavod za planiranje i izgradnju (izgradnja, rekonstrukcija i sanacija).**

**Pored navedenog, utvrdili smo da je na poziciji stalnih sredstava iskazan iznos od 6.612.659 KM (zgrade) i 2.000.000 KM (stambeni objekti), a Općina ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi se moglo utvrditi na šta se ovi iznosi odnose.** Naime, prema analitičkim karticama, na poziciji „zgrade“ evidentirano je početno stanje od 2014. godine u iznosu od 6.612.659 KM, čija struktura nije poznata, jer ta stalna sredstva nisu ni evidentirana u Knjizi stalnih sredstava, niti je poznato da Općina njima raspolaže. Drugim riječima, zgrade koje su evidentirane u poslovnim knjigama nisu u posjedu Općine. I na poziciji „stambeni objekti“, prema analitičkim karticama, iskazano je stanje u iznosu od 2.000.000 KM, koje se odnosi na početno stanje od 2007. godine, a čija struktura također nije poznata. Ni stambeni objekti nisu zavedeni u Knjigu stalnih sredstava, niti je poznato da Općina njima raspolaže. I ovi objekti samo su evidentirani u poslovnim knjigama, ali nije poznato da su u posjedu Općine.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 19.752 KM, a odnose se na sredstva iz prethodnog perioda iskazana kod budžetskog korisnika JU „Mladost“ Kakanj, za koja Općina takođe ne raspolaže dokumentacijom o tome na šta se iskazani iznos odnosi.

**Utvrđili smo da Općina iskazuje nekretnine u vrijednosti od 8.612.659 KM (zgrade 6.612.659 KM i stambeni objekti 2.000.000 KM) koje nisu u njenom posjedu i za koje ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi se moglo utvrditi na koje zgrade i stambene objekte se iskazana vrijednost odnosi. To nije u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, prema kojem se sistem računovodstva zasniva na principima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti. Stoga ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava.**

Također, popis stalnih sredstava izvršen je a da nije konstatovana neusklađenost knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem zgrada i stambenih objekata, koja se odnosi na objekte koji nisu u posjedu Općine, a evidentirani su u poslovnim knjigama.

**Preporuka:**

- **osigurati da iskazana stanja stalnih sredstava u iznosu od 8.612.659 KM (zgrade i stambeni objekti) budu zasnovana na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, u skladu sa članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

#### 6.2.2.1 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 4.236.120 KM i odnose se na razgraničenje po osnovu otplate dugoročnog kredita prema Federalnom ministarstvu finansija, čije je servisiranje Odlukom Općinskog vijeća od 31. 12. 2018. godine preneseno sa JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj na Općinu (tačka 5.2.4 izvještaja).

#### 6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

U konsolidovanim finansijskim izvještajima kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.897.498 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (452.737 KM), obaveze prema zaposlenima (484.957 KM) i kratkoročna razgraničenja (959.804 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 205.661 KM, dok se razgraničenja najvećim dijelom odnose na prenos neiskorištenog dijela primljenih namjenskih transfera u iznosu od 800.824 KM i kratkoročno razgraničene prihode po osnovu fakturiranih usluga u iznosu od 86.209 KM.

#### 6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 4.236.120 KM, a odnose se na obavezu otplate kredita za projekat „Rehabilitacija vodosnabdijevanja grada Kaknja“, koji je Odlukom Općinskog vijeća od 31. 12. 2018. godine preuzet od JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj.

Za projekat „Rehabilitacija vodosnabdijevanja grada Kaknja“ 27. 2. 2003. godine zaključen je sporazum o pozajmici između Federacije BiH i Općine Kakanj – JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj kao krajnjeg korisnika. Predmet finansijskog sporazuma je upućivanje iznosa od 7.500.000 KM Federacije BiH Općini Kakanj, odnosno krajnjem korisniku, za izvođenje projekta kao glavnog nosioca (JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj) koji je zadužen za otplatu kredita. Općina je potpisnik Ugovora o kreditu i serviser otplate dijela kredita po Odluci Općinskog vijeća (izdata garancija – sredstvo obezbjeđenja su mjenice). Ukupno izdata sredstva obezbjeđenja kredita data su u visini cjelokupnog duga i deponovana u Federalnom ministarstvu finansija. Budući da Javno preduzeće „Vodokom“ d.o.o. Kakanj u 2018. godini nije izmirivalo obaveze za prispjele anuitete, Općinsko vijeće je 31. 12. 2018. godine donijelo Odluku o preuzimanju obaveze za otplatu cjelokupnog neizmirenog dijela kredita utrošenog za projekat „Rehabilitacija vodosnabdijevanja grada Kaknja“. U skladu s tom Odlukom, Javno preduzeće „Vodokom“ d.o.o. Kakanj zaduženo je da iz svog knjigovodstva isknjiži obavezu po kreditu u iznosu od 4.204.348 KM (glavnica 3.271.145 KM i kamata 933.203 KM), a Općina taj iznos uknjiži kao obavezu za izmirenje kredita. S obzirom na to da je Općina još ranije preuzela dio, ukupne obaveze Općine Kakanj na dan donošenja Odluke iznose 5.604.348 KM. U 2019. godini izvršeno je plaćanje anuiteta u iznosu od 1.368.228 KM (glavnica 1.084.906 KM i kamata 283.322 KM).

#### 6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava su u Bilansu stanja na 31. 12. 2019. godine iskazani u iznosu od 36.119.100 KM (konto 500000) i odnose se na izvore stalnih sredstava od 36.260.415 KM (konto 510000) i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima od 141.315 KM (konto 590000).

Pošto je neotpisana vrijednost stalnih sredstava u aktivi Bilansa stanja na 31. 12. 2019. godine iskazana u iznosu od 36.290.710 KM, konstatovali smo njenu neusaglašenost sa iskazanim izvorima stalnih sredstava u iznosu od 30.295 KM. Ova razlika odnosi se na neusaglašena stanja stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava kod Javne ustanove za pedagoški odgoj i obrazovanje „Mladost“ Kakanj.

#### **Preporuka:**

- **poduzeti aktivnosti na usklađivanju iskazane sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i izvora sredstava.**

### 6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Rješenjem načelnika od 20. 12. 2019. godine imenovana je komisija za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe, komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza i centralna popisna komisija. Centralna popisna komisija sačinila je Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava Općine na 31. 12. 2019. godine. U prilogu Izvještaja su pregledi stanja imovine i obaveza (popisne liste) i prijedlozi za otpis stalnih sredstava i potraživanja.

Uvidom u Izvještaj centralne popisne komisije i izvještaje popisnih komisija konstatovali smo sljedeće:

- **Komisija za popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe sačinila je popisne liste, ali one ne sadrže sve potrebne elemente, jer nisu iskazane količine, cijene i vrijednosti, niti razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, što ukazuje da knjigovodstvena stanja nisu usklađena sa stvarnim stanjem.**  
Nije konstatovana neusklađenost knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem zgrada i stambenih objekata u iznosu od 8.632.411 KM koji se odnosi na zgrade i stambene objekte koji nisu u posjedu Općine, a evidentirani su u poslovnim knjigama. Također, uvidom u popisne liste stalnih sredstava utvrdili smo da većini stalnih sredstava nisu dodijeljeni inventurni brojevi.
- **Uz popisne liste sačinjena je službena zabilješka o utvrđenom manjku, ali nije utvrđena vrijednost i nije dato obrazloženje za nastali manjak.**
- **Sačinjen je prijedlog za otpis stalnih sredstava u kojem nije iskazana vrijednost sredstava, već je samo sačinjen spisak sredstava.**
- **Popisom obaveza i razgraničenih rashoda samo je konstatovano stanje prema analitičkom bruto bilansu, bez date strukture na što se odnose, tako da popisom nije utvrđeno stvarno stanje obaveza i razgraničenih rashoda.**
- **Popis potraživanja nije izvršen po svakoj poziciji, već su preuzeti podaci iz knjigovodstva, osim za sumnjiva i sporna potraživanja koja, prema izvještaju popisne komisije, iznose 351.789 KM, iako su u knjigovodstvenim evidencijama iskazana u iznosu od 202.783 KM.**
- **U Izvještaj Centralne popisne komisije od 4. 2. 2020. godine uključena su samo sredstva i obaveze Općinskog organu uprave, a ne i svih budžetskih korisnika koji su uključeni u Konsolidovani finansijski izvještaj, zbog čega taj izvještaj ne pruža potpun uvid u stanje sredstava i obaveza Općine, odnosno svih korisnika budžeta.**

Općina nije izvršila cjelovit popis imovine i obaveza na osnovu vjerodostojne dokumentacije. Također, nisu utvrđene količine i vrijednosti imovine, niti je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

#### **Preporuka:**

- ***popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

### 6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazan je negativan neto novčani saldo u iznosu od 442.225 KM, s obzirom na to da su novčani primici iskazani u iznosu od 20.632.813 KM, a novčane isplate u iznosu od 21.075.038 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 1.844.283 KM, a na kraju godine 1.402.058 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.



## 7. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki roba i usluga za 2019. godinu donesen je 25. 2. 2019. godine u iznosu od 527.739 KM. U toku godine izvršene su 23 izmjene i dopune Plana. Nakon svih izmjena i dopuna, nabavke su planirane u ukupnom iznosu od 966.077 KM.

**Značajan broj izmjena i dopuna Plana nabavki ukazuje na to da se njihovom planiranju ne posvećuje dovoljna i potrebna pažnja, što utiče na racionalnost nabavki i efikasnost u trošenju budžetskih sredstava.**

U 2019. godini zaključeni su ugovori za nabavku roba, usluga i radova u vrijednosti od 527.180 KM. Ugovori su zaključeni nakon provedenih sedam otvorenih postupaka (202.824 KM), šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (109.391 KM), tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (106.675 KM) i 36 direktnih sporazuma (108.290 KM).

Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke nabavki i zaključene ugovore u vrijednosti od 271.967 KM, od čega četiri otvorena postupka (166.940 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci (38.457 KM), dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda (45.826 KM) i četiri direktna sporazuma (20.744 KM).

Otvoreni postupci su: 1. „Izvođenje radova na uređenju i rekonstrukciji korita i obala rijeka i potoka na području Općine Kakanj“ (64.996 KM); 2. „Nabavka i isporuka računara i računarske opreme“ (37.345 KM); 3. „Rekonstrukcija ceste Čizmići – Kalfići“ (38.859 KM) i 4. „Nabavka betonskih cijevi, polutki, drenažnih cijevi i drugog građevinskog materijala za poduzimanje palijativnih mjera“ (25.740 KM).

Pregovarački postupak bez objave obavještenja odnosi se na „Izvođenje radova i angažovanje radnih mašina usljed nastanka prirodne nesreće“ (38.457 KM), a na osnovu Odluke načelnika od 3. 2. 2019. godine o proglašenju stanja prirodne nesreće na cjelokupnom području Općine Kakanj usljed poplava i klizanja zemljišta uzrokovanih obilnim padavinama i topljenjem snijega.

Konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda odnose se na: 1. „Nabavku goriva i maziva“ (27.231 KM) i 2. „Održavanje računarske mreže“ (18.595 KM).

Direktni sporazumi su: 1. „Nabavka integralnih programskih paketa“ (7.020 KM); 2. „Nabavka i instalacija licenci za operativni sistem“ (3.492 KM); 3. „Nabavka i isporuka servera“ (6.985 KM) i „Nabavka antivirusnog programa“ (3.247 KM).

Uvidom u navedene postupke nismo utvrdili nepravilnosti.

### **Preporuka:**

- **planiranju nabavki posvetiti veću pažnju u cilju racionalnosti nabavki i efikasnosti u trošenju budžetskih sredstava.**

## 8. SUDSKI SPOROVI

Općinsko pravobranilaštvo dostavilo je pregled aktivnih parničnih postupaka, po kojem potencijalna potraživanja, odnosno tužbe koje je podnijela Općina, iznose 5.299.584 KM, a potencijalne obaveze, odnosno tužbe protiv Općine, iznose 2.250.745 KM.

Po pitanju tužbi koje je podnijela Općina, najznačajnija se odnosi na tužbu po osnovu naknade za koncesije. Procijenjena vrijednost koja po osnovu naknade za koncesije pripada Općini je 5.218.000,00 KM. Zakonom o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona u članu 18. propisano je da su naknade za koncesiju, utvrđene ugovorom, prihod kantona i općine na čijem se području predmet koncesije nalazi. Društvo „Rudnik mrkog uglja“ Kakanj svojom osnovnom djelatnošću vrši eksploataciju prirodnih bogatstava na području općine Kakanj. Međutim, ono ne plaća naknadu za koncesiju jer nije zaključen ugovor o koncesiji sa Kantonom, u skladu sa Zakonom o koncesijama. Općina je po ovom osnovu podnijela tužbu protiv Društva „Rudnik mrkog uglja“ Kakanj, Zeničko-dobojskog kantona i Federacije BiH. Općinski i Kantonalni sud u Zenici odbili su tužbeni zahtjev i žalbu Općine Kakanj, nakon čega je Općina pred Vrhovnim sudom FBiH pokrenula reviziju Presuda Kantonalnog suda u Zenici, te je postupak još uvijek u toku.

Po pitanju tužbi protiv Općine, najznačajnije se odnose na sporove po osnovu naknada materijalne štete i po osnovu utvrđivanja vlasništva i uknjižbe.

Konstatovali smo da Općina nije vršila procjenu izvjesnosti sudskih sporova kako bi se izvršilo evidentiranje potencijalnih obaveza i potencijalnih potraživanja na vanbilansnoj evidenciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

**Dakle, ne vrši se adekvatno praćenje i objavljivanje o potencijalnim obavezama i potraživanjima po sudskim sporovima na pomoćnim obrascima, kako je propisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

**Preporuka:**

- ***vršiti procjenu izvjesnosti sudskih sporova, kako bi se izvršilo knjigovodstveno evidentiranje potencijalnih obaveza i potraživanja na vanbilansnoj evidenciji.***

## **9. NADZOR I KONTROLA UTROŠKA SREDSTAVA BUDŽETA OPĆINE, REALIZOVANIH PUTEM ZAVODA ZA PLANIRANJE I IZGRADNJU OPĆINE KAKANJ**

Općinsko vijeće je 17. 11. 2005. godine donijelo Odluku o osnivanju Zavoda za planiranje i izgradnju Općine Kakanj. Odlukom su utvrđene nadležnosti Zavoda koje se odnose na: 1) pripremu dokumentacije i nadzor nad izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem objekata zajedničke općinske komunalne infrastrukture, 2) izradu planova i nadzor nad izvođenjem radova na provođenju komunalne higijene, 3) upravljanje i održavanje stanova, poslovnih prostora, garaža čiji je vlasnik Općina, 4) evidentiranje zaduženja naplate, potrošnje za stanove, poslovne prostore i garaže, 5) izrada rješenja, evidentiranje zaduženja, naplate potrošnje za komunalnu naknadu i naknadu za građevinsko zemljište, 6) planiranje i nadzor nad hortikulturnim uređenjem grada, 7) učešće u rješavanju imovinskopravnih odnosa, 8) planiranje i nadzor na održavanju javne rasvjete na području Općine, 9) učešće u pripremi i izradi studija i razvojnih planova Općine, 10) učešće u pripremi općinskih propisa iz oblasti prostornog uređenja, 11) izradu glavnih projekata građevina i zahvata, 12) pružanje stručnih mišljenja u postupku građenja, 13) održavanje prohodnosti puteva i nadzor nad održavanjem prohodnosti i 14) vršenje drugih srodnih stručnih poslova utvrđenih zakonima, općinskim odlukama i po nalogu općinskog načelnika. U skladu sa utvrđenim nadležnostima, sredstva za rad Zavoda za planiranje i izgradnju u budžetu Općine planiraju se na poziciji tekućih transfera, a prihodi koje ostvari svojim radom čine budžetska sredstva Općine. Odlukom o osnivanju Zavoda definisano je da koordinaciju, usklađivanje i usmjeravanje njegovog rada, kao i nadzor nad radom, vrši općinski načelnik. **Nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je načelnik vršio nadzor i kontrolu nad radom Zavoda za planiranje i izgradnju, niti da je Zavod izvještavao načelnika o svom radu. Ne može se potvrditi ni da je načelnik, u skladu sa navedenom Odlukom, koordinirao, usklađivao niti usmjeravao rad Zavoda.**

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika koje, između ostalih, čini Zavod za planiranje i izgradnju. Međutim, sredstva za rad i sredstva za vršenje poslova koji su povjereni Zavodu nisu planirana u Budžetu Općine za 2019. godinu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, već se planiraju na poziciji tekućih i kapitalnih transfera.

Budući da se radi o budžetskom korisniku, ne može se potvrditi da se planiranje i realizacija sredstava koja se doznavačavaju Zavodu za planiranje i izgradnju putem transfera vrši na odgovarajući način, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Također napominjemo da Zavod nije uključen u sistem trezorskog poslovanja. To smo obrazložili i dali preporuku u tački 4. Izvještaja.



Budžetom Općine za 2019. godinu tekući i kapitalni transferi Zavodu za planiranje i izgradnju planirani su u ukupnom iznosu od 9.304.475 KM, a izvršenje na 31. 12. 2019. godine iskazano je u iznosu od 5.966.151 KM. Kao što smo već konstatovali u tačkama 6.1.2.3 i 6.1.2.4 Izvještaja, realizacija sredstava po osnovu kapitalnih i tekućih transfera Zavodu vrši se po programima o utrošku sredstava koje on obrađuje i predlaže načelniku, a načelnik ih predlaže Općinskom vijeću na usvajanje. Programima je definisano da se, po završetku budžetske godine, Izvještaj o realizaciji programa utroška sredstava Zavoda dostavlja Općinskom vijeću, ali nije definisano na koji način Općina vrši nadzor i kontrolu nad realizacijom programa. Transferi se doznačavaju na transakcijski račun Zavoda – samo po potrebi i ispostavljenim fakturama. Također, Općina nema uspostavljene procedure kojima se regulišu prava i obaveze sa Zavodom koje se odnose na evidentiranje, primopredaju i izvještavanje o investicionim ulaganjima Općine, za čiju realizaciju je zadužen Zavod.

Imajući u vidu navedeno, ne može se potvrditi da je za sredstva tekućih i kapitalnih transfera, planirana u Budžetu Općine za 2019. godinu, a realizovana putem Zavoda za planiranje i izgradnju u iznosu od 5.966.151. KM, uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola namjenskog utroška budžetskih sredstava, u skladu sa odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH i odredbama članova 14. i 63. Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj za 2019. godinu.

**Preporuke:**

- *potrebno je da načelnik, u skladu sa Odlukom o osnivanju Zavoda za planiranje i izgradnju, koordinira, usklađuje i usmjerava rad Zavoda, te nadzire i kontroliše njegov rad;*
- *uspostaviti nadzor i kontrolu namjenskog utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Kakanj.*

## 10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Općina je 27. 7. 2020. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U njemu su izražena neslaganja koja se odnose na sistem internih kontrola u dijelu procjene rizika i uspostavu registra rizika.

Prihvatili smo komentare i inkorporirali ih u Izvještaj jer su data adekvatna obrazloženja i priložena je relevantna dokumentacija, koja je uticala na izmjenu nalaza revizora.

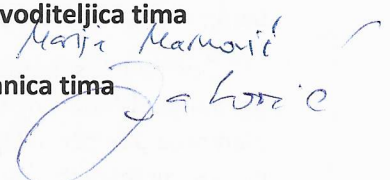
Rukovodilac Sektora  
za finansijsku reviziju

  
Sead Čorbo

Tim za reviziju

Marija Marković – voditeljica tima

Seida Isaković – članica tima



## **IV PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**



Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu					
Naziv institucije: Općina Kakanj					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
<b>I PRIHODI (od 1 do 16)</b>	<b>26.685.747</b>	<b>21.381.108</b>	<b>22.374.288</b>	<b>-5.304.639</b>	<b>80</b>
<b>PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)</b>	<b>8.027.078</b>	<b>7.876.791</b>	<b>6.483.658</b>	<b>-150.287</b>	<b>98</b>
<b>1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća</b>	<b>24.500</b>	<b>2.951</b>	<b>13.304</b>	<b>-21.549</b>	<b>12</b>
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	24.500	2.951	13.304	-21.549	12
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
<b>2. Doprinosi za socijalnu zaštitu</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>3. Porezi na plaću i radnu snagu</b>	<b>5.500</b>	<b>4.225</b>	<b>2.950</b>	<b>-1.275</b>	<b>77</b>
<b>4. Porez na imovinu</b>	<b>818.300</b>	<b>802.865</b>	<b>578.912</b>	<b>-15.435</b>	<b>98</b>
<b>5. Domaći porezi na dobra i usluge</b>	<b>1.200</b>	<b>250</b>	<b>234</b>	<b>-950</b>	<b>21</b>
<b>6. Porez na dohodak</b>	<b>2.187.076</b>	<b>2.195.227</b>	<b>1.967.669</b>	<b>8.151</b>	<b>100</b>
<b>7. Prihodi od indirektnih poreza</b>	<b>4.990.402</b>	<b>4.871.130</b>	<b>3.920.560</b>	<b>-119.272</b>	<b>98</b>
<b>8. Ostali porezi</b>	<b>100</b>	<b>143</b>	<b>29</b>	<b>43</b>	<b>143</b>
<b>NEPOREZNI PRIHODI (9+10)</b>	<b>11.049.904</b>	<b>9.424.369</b>	<b>9.531.431</b>	<b>-1.625.535</b>	<b>85</b>
<b>9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika</b>	<b>1.192.500</b>	<b>581.587</b>	<b>11.700</b>	<b>-610.913</b>	<b>49</b>
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	21.000	15.093	11.323	-5.907	72
Ostali prihodi od imovine	1.171.500	566.494	377	-605.006	48
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
<b>10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi</b>	<b>9.829.404</b>	<b>8.820.948</b>	<b>9.494.690</b>	<b>-1.008.456</b>	<b>90</b>
Administrativne takse	200.000	203.632	177.875	3.632	102
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	2.718.200	2.491.828	2.375.911	-226.372	92
Ostale budžetske naknade i takse	5.719.864	5.077.238	6.018.508	-642.626	89
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	662.500	563.051	454.154	-99.449	85
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	426.540	410.528	434.389	-16.012	96
Neplanirane uplate – prihodi	102.300	74.671	33.853	-27.629	73
Novčane kazne	28.000	21.834	25.041	-6.166	78
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
<b>PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)</b>	<b>7.608.765</b>	<b>4.079.948</b>	<b>6.359.199</b>	<b>-3.528.817</b>	<b>54</b>
<b>11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti</b>	<b>7.256.765</b>	<b>4.053.248</b>	<b>5.650.338</b>	<b>-3.203.517</b>	<b>56</b>
<b>13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova</b>	<b>100.000</b>	<b>26.700</b>	<b>708.861</b>	<b>-73.300</b>	<b>27</b>



15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	
16.	Donacije	252.000	0	0	-252.000	

	<b>II RASHODI (od 1 do 7)</b>	<b>26.460.247</b>	<b>20.915.690</b>	<b>21.854.644</b>	<b>-5.544.557</b>	<b>79</b>
<b>1.</b>	<b>Plaće i naknade troškova zaposlenih</b>	<b>5.393.900</b>	<b>5.181.988</b>	<b>4.917.434</b>	<b>-211.912</b>	<b>96</b>
	Bruto plaće i naknade plaća	4.617.000	4.550.482	4.308.140	-66.518	99
	Naknade troškova zaposlenih	776.900	631.506	609.294	-145.394	81
<b>2.</b>	<b>Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi</b>	<b>535.600</b>	<b>505.538</b>	<b>471.632</b>	<b>-30.062</b>	<b>94</b>
<b>3.</b>	<b>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</b>	<b>3.461.481</b>	<b>2.236.665</b>	<b>2.183.542</b>	<b>-1.224.816</b>	<b>65</b>
	Putni troškovi	17.000	9.314	3.482	-7.686	55
	Izdaci za energiju	245.700	329.679	291.818	83.979	134
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	43.100	137.634	135.271	94.534	319
	Nabavka materijala i sitnog inventara	114.802	152.443	139.662	37.641	133
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	22.200	41.057	43.570	18.857	185
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	5.000	3.400	5.185	-1.600	68
	Izdaci za tekuće održavanje	454.687	201.405	290.066	-253.282	44
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	36.800	26.345	26.382	-10.455	72
	Ugovorene i druge posebne usluge	2.522.192	1.335.388	1.248.106	-1.186.804	53
<b>4.</b>	<b>Tekući transferi i drugi tekući rashodi</b>	<b>11.410.839</b>	<b>9.238.361</b>	<b>10.438.746</b>	<b>-2.172.478</b>	<b>81</b>
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	20.200	49.887	67.497	29.687	247
	Tekući transferi pojedincima	3.242.238	2.777.251	3.114.440	-464.987	86
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	6.866.401	5.065.616	5.838.145	-1.800.785	74
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	1.037.000	1.063.402	1.128.225	26.402	102
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	
	Drugi tekući rashodi	245.000	282.205	290.439	37.205	115
<b>5.</b>	<b>Kapitalni transferi</b>	<b>4.190.200</b>	<b>2.384.911</b>	<b>3.643.290</b>	<b>-1.805.289</b>	<b>57</b>
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	13.000	0	
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	372.000	132.000	905.358	-240.000	35
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	3.818.200	2.252.911	2.724.932	-1.565.289	59
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	
<b>6.</b>	<b>Izdaci za kamate</b>	<b>1.368.227</b>	<b>1.368.227</b>	<b>200.000</b>	<b>0</b>	<b>100</b>
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	
	Kamate na domaće pozajmljivanje	1.368.227	1.368.227	200.000	0	100
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	
<b>7.</b>	<b>Tekuća budžetska rezerva</b>	<b>100.000</b>				
	<b>TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)</b>	<b>225.500</b>	<b>465.418</b>	<b>519.644</b>	<b>239.918</b>	<b>206</b>
	<b>III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>1.</b>	<b>Primici od prodaje stalnih sredstava</b>	<b>70.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-70.000</b>	<b>0</b>
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	
	Ostali kapitalni primici	70.000	0	0	-70.000	0
<b>2.</b>	<b>Izdaci za nabavku stalnih sredstava</b>	<b>285.500</b>	<b>204.814</b>	<b>211.206</b>	<b>-80.686</b>	<b>72</b>
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	
	Nabavka građevina	0	0	9.124	0	
	Nabavka opreme	285.500	164.814	202.082	-120.686	58
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	40.000	0	40.000	
	<b>NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)</b>	<b>215.500</b>	<b>204.814</b>	<b>211.206</b>	<b>-10.686</b>	<b>95</b>



<b>A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)</b>		<b>10.000</b>	<b>260.604</b>	<b>308.438</b>	<b>250.604</b>	<b>2.606</b>
<b>IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>1.</b>	<b>Primici od finansijske imovine</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	
<b>2.</b>	<b>Izdaci za finansijsku imovinu</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	
<b>B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>1.</b>	<b>Primici od zaduživanja</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	<b>Primici od dugoročnog zaduživanja</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	
	<b>Primici od kratkoročnog zaduživanja</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	
<b>2.</b>	<b>Izdaci za otplate dugova</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	
	Vanjske otplate	0	0	0	0	
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	
	Otkup duga	0	0	0	0	
<b>C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)</b>		<b>10.000</b>	<b>260.604</b>	<b>308.438</b>	<b>250.604</b>	<b>2.606</b>

Načelnik je konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrio 24. 2. 2020. godine.

Načelnik  
Aldin Šljivo

<b>Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine</b>			
<b>Naziv institucije: Općina Kakanj</b>			
<b>Opis</b>	<b>U obračunskom periodu tekuće godine</b>	<b>U istom obračunskom periodu prethodne godine</b>	<b>Procenat (2/3)x100</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
<b>I AKTIVA</b>			
<b>A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)</b>	<b>1.725.888</b>	<b>2.308.635</b>	<b>75</b>
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	1.402.058	1.844.283	76
2. Vrijednosni papiri	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	319.763	461.771	69
4. Kratkoročni plasmani	0	0	
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.035	0	
6. Zalihe materijala i robe	3.032	2.581	117
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	
<b>B. Stalna sredstva (11+14+17+18)</b>	<b>40.526.830</b>	<b>26.599.216</b>	<b>152</b>
9. Stalna sredstva	41.922.856	32.075.772	131
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	5.632.146	5.476.556	103
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	36.290.710	26.599.216	136
12. Dugoročni plasmani	0	0	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	
15. Vrijednosni papiri	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	4.236.120	0	
<b>UKUPNO AKTIVA (A+B)</b>	<b>42.252.718</b>	<b>28.907.851</b>	<b>146</b>
<b>II PASIVA</b>			
<b>C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)</b>	<b>1.897.498</b>	<b>2.744.935</b>	<b>69</b>
19. Kratkoročne tekuće obaveze	452.737	519.250	87
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
22. Obaveze prema zaposlenicima	484.957	404.658	120
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	959.804	1.821.027	53
<b>D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)</b>	<b>4.236.120</b>	<b>0</b>	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	4.236.120	0	
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	
<b>E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)</b>	<b>36.119.100</b>	<b>26.162.916</b>	<b>138</b>
28. Izvori stalnih sredstava	36.260.415	26.568.921	136
29. Ostali izvori sredstava	0	0	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	141.315	406.005	35
<b>UKUPNO PASIVA (C+D+E)</b>	<b>42.252.718</b>	<b>28.907.851</b>	<b>146</b>

Načelnik je konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrio 24. 2. 2020. godine.

**Načelnik  
Aldin Šljivo**



Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine		
Naziv institucije: Općina Kakanj		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
<b>I NOVČANI PRIMICI</b>		
<b>1</b>	<b>Prihodi (od 2 do 6)</b>	<b>20.632.813</b>
2	Prihodi od poreza	7.861.014
3	Neporezni prihodi	8.465.464
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	4.279.635
5	Kapitalni transferi	26.700
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
<b>7</b>	<b>Kapitalni primici i transferi (8)</b>	<b>0</b>
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
<b>9</b>	<b>Finansiranje (od 10 do 12)</b>	<b>0</b>
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
<b>13</b>	<b>UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)</b>	<b>20.632.813</b>
<b>II NOVČANE ISPLATE</b>		
<b>15</b>	<b>Rashodi (od 16 do 21)</b>	<b>20.871.457</b>
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	5.187.032
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	502.330
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.215.619
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	9.108.805
20	Kapitalni transferi	2.489.444
21	Izdaci za kamate	1.368.227
<b>22</b>	<b>Kapitalni izdaci (redni broj 23)</b>	<b>204.814</b>
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	204.814
<b>24</b>	<b>Finansiranje (25 + 26)</b>	<b>0</b>
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
<b>27</b>	<b>UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)</b>	<b>21.076.271</b>
<b>28</b>	<b>NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)</b>	<b>-443.458</b>
<b>29</b>	<b>SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE</b>	<b>1.844.595</b>
	<b>SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)</b>	<b>1.401.137</b>

Načelnik je konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine odobrio 24. 2. 2020. godine.

Načelnik  
Aldin Šljivo